

MARC
1 S K. - Albin +
2 B. Karol
3 P. K. Kungunda
4 S K. Kazimir +
5 N. 2. Postna
6 P. Pollicia
7 T. Tomaz, alv.
8 S Janez od Boga +
9 Č Frančiška
10 P 40 mazencev +
11 S Koleta
12 N. 3. Postna
13 P. Rosina
14 T. Matilda
15 S. Klemens +
16 C. Marija, spokor.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Sloga: Za vere in narod — za pravico in človeka — na dobo za smago!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽBE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 45.

CHICAGO, ILL. SREDA, 8. MARCA — WEDNESDAY, MARCH 8, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Prevrat utegne koristiti Španiji - Benešev nasvet Evropi

Novo vodstvo republikanske Španije pripravljeno, da se sklene čimprej mir z nacionalisti. — Direkten poziv na nacionaliste. — Franco in novi vodja republikanov, Casado, si v marsičem podobna.

Pariz, Francija. — Kakor je tudi grozeče zvenel proglaš, ki ga je v nedeljo izdalo novo vodstvo republikanskega dela Španije po strmolglavljenju prejšnje vlade min. predsednika Negrina, vendar se je takoj razvidelo, da obstaja zdaj dosti več upanja, da se kmalu konča civilna vojna, kakor ga je bilo doslej. Kakor se more namreč razbrati, je bil padec vlade bolj posledica trdovratnega upiranja od strani Negrina in njegovih tovarišev, da bi se sklenil z nacionalisti mir, kakor pa napsotno. Dobri izgledi so že v tem, ker je na vodstvu nove vlade Julian Besteiro, ki je znan, da je že prej deloval na to, da se sovražnosti z nacionalisti končajo.

Še največ upanja pa vzbujajo besede, ki jih je po radio takoj po prevratu naslovil novi vrhovni načelnik, Casado, narsnovnost na nacionaliste, rekoč: "V vaših rokah, ne v naših, je mir, katerega Španija potrebuje, da se preobnovi in da konča krvavo vojno, ki jo slablji in jo postavlja v službo vdiralcev. Izberite! Ako nam ponudite mir, boste našli odprtja španska srca. Ako boste nadaljevali z vojno proti nam in proti samim sebi, boste naleteli na opozicijo, vredno hrabrosti naših bojevnikov, močno in nepopustljivo kakor jeldjo naših bajonetov. Ali mir za Španijo, ali boj do smrti! Mi smo pripravljeni za oboje. Mi smo neodvisni in svobodni Španci. Na svoji vesti nimamo odgovornosti za razdejanje naše dežele."

Priček tekom cele civilne vojne je zdaj to novo vodstvo v Madridu imenovalo svoje napsotnike z imenom, kakor ti same sebe nazivajo, namreč "nacionalisti;" za dosedanje vladu so bili celi čas se vedno "uporniki".

Opozvalci, ki študirajo novi položaj, trdijo, da sta si general Franco in pa novi republikanski vodja, general Casado, v marsičem podobna. Tako sta oba napsotna komunizmu. Tako po svojem nastopu je Casado odpravil z odgovornih mest vse komuniste. Enako je Casado nasproten politikarjem in parlamentarjem, katere krivi, da so zigrali Katalonijo; za te vrste mož tudi Franco nima nikake naklonjenosti. Končno stojita oba na stališču, da se mora Španija otresti vsakega tujezemskoga vpliva, in Franco je ravno zadnjo nedeljo ponovno povdari svojo izjavu "Španija Špancem!"

Vse torej kaže, da se more z nastopom novih osebnosti v republikanski Španiji skoraj pričakovati miru, češ, da se bo dokaj lažje dosegel sporazum med Francom in Casodom kakor pa Negrinom. Prebivalstvo v Madridu in po drugih mestih je ravno iz tegeva vzroka z veseljem vzel na znanje izpremembo v vlasti.

Postopek Gandhi zadnji pe-

KONVENCIJA AVTO UNIJE

Struja pred. Martina zboruje v Detroitu.

Detroit, Mich. — Kakor je bilo že poročano, se je unija avtomobilskih delavcev razcepila na dve strugi, od katerih načeljuje eni predsednik Martin, drugi pa večina članov odbora, kateri so tudi izvolili novega predsednika. Vsaka struja je sklical svojo lastno konvencijo. Martinova za 4. marca, nasprotina pa za 27. marca v Clevelandu. Tukaj prih treti dan, do ponedeljka, se konvencija Martinoje struje še ni dotaknila globočjih vprašanj, namreč odnosajev z nasprotno strugo.

NOV FILM JUGOSLAVIJE

Cunard White Star parobrodna družba je dala izdelati obsežen film, na katerem se kažejo vse znamenitosti Jugoslavije. Ves film je v barvah, kakor se trdi, krasno delo. Potovanje na njem se prične v Belgradu in od tam gre naprej skozi Sarajevo, dalje na Hrvaško, v Zagreb, in pride končno v Slovenijo. Tukaj se vidi Ljubljana in razna druga slovenska mesta in vase, kmetsko prebivalstvo pri delu in pri zabavi, dalje slovenske gore, jezera, kakor Bled in Bohinj, ter številni zimski resorti in zdravilišča, kakor Rimske Toplice, Rogaska Slatina in drugo. Gledalec obiše tudi Dolenjsko, Novo mesto, in Belokrajino, na kar gre na Šušak in na Trsat ter rato dalje proti jugu v Dalmacijo, ob jugoslovanski morski obali. Film se bo kazal tukaj, 9. marca, v Jolietu, in sicer v hrvaški cerkveni dvorani, ob 8. uri zvečer. V nedeljo, 12. marca, ob 2. pop. in 8. zvečer pa bo kazan v Chicago v dvorani hrvaške cerkve sv. Jeronima, 2823 So. Prince-ton, ter ponovno 16. marca ob 8. zvečer v hrvaški dvorani na 1907 So. Racine ave. V Milwaukee, Wis., pride film 19. marca v hrvaško cerkv. dvorano in se bo kazal ob 8. zvečer.

GANDHI ZOPET NA GLAVNI STAVKI

Rajkot, Indija. — Vodja indijskega nacionalističnega zibanja, Gandhi, se je zopet odločil za gladovno stavko. To pot je njegov protest naprej proti domačinskemu vladarju tukajšnje male državice, ki je dal arretirati število pristašev nacionalističnega gibanja, med njimi tudi Gandhijevo ženo, samo. To je vendar zadnjo nedeljo izpustil in jo poslal k njenemu možu, da mu bo stregla; Gandhi pa je nasprotno poslal nazaj v ječo, češ, da ne sme za se sprejeti nobene izjeme. Postopek Gandhi zadnji pe-

SKRB ZA PAPEŽA

Novi papež utrujen od preobilnega dela.

Vatikan. — Vatikanski zdravnik, dr. Milani, je v ponedeljek priporočal papežu Piju XII., naj si privošči čim največ miru, da bo zmogel napor, ki ga čaka prihodnjo nedeljo ob slovesnem kronanju, katerega obredi bodo trajali celih pet ur. Novi papež že dolge tedne ni prišel do pravega počitka, kajti po smrti prejšnjega papeža je padlo na njegove rame običajno vodstvo cerkve in poleg tega pa tudi priprave za volitve. Od kar je bil izvoljen, se trdi, da ne gre k počitku pred 2. mro, vstane pa že ob 5. zvečer. Razumljiv je torej gori omenjeni zdravnikov nasvet.

VAŽNO ZA MLADINO, ROJENO V AMERIKI

Po jugoslovanskem zakonu je vsakdo, ki je bil rojen od jugoslovanskih staršev, kateri se niso uradno odpovedali jugoslovanskemu državljanstvu, po svojem državljanstvu Jugoslav, četudi je bil rojen v Ameriki. Da preneha biti jugoslovanski državljan, se mora tak tekem treh let po dovršenem 21. letu starosti izrecno odpovedati jugosl. državljanstvu potom tukajšnjih jugos. oblasti. Za tiste, ki so ta rok zamudili, se je dovoljilo zdaj tozadnevno podaljšanje, in sicer do 22. decembra 1939. Isto velja tudi za take, ki so rotom naturalizacije postali ameriški državljan, kajti Jugoslavija jih še vedno smatra za svoje, dokler se ji niso izrecno odpovedali. Važno je to zlasti, ako namerava iti kdo na obisk v Jugoslavijo, da ne bo imel sitnosti glede vojaštva.

PRIPOROČA ŠTIRIDNEVNI DEL TESEN

Washington, D. C. — E. C. Minter, predsednik ene največjih rudarskih družb v W. Va., je izrazil nasvet zadnjo nedeljo, naj bi premogarska industrija splošno upeljala samo štiri dni dela na teden. To bi bilo v skladu z zahtevo pregiorgske unije po 30 urah tedenškega dela.

NOVE SPLETKE GLEDE ČESKO-SLOVAŠKE

Varišava, Poljska. — Na obisk je prispel semkaj koncem tedna rumunski zun. minister Gafenciu in ob tej prilici trdijo nekatere govorice, da se bo vrnil med obema državama razgovor glede nadaljnega razkosavanja Čehoslovaške, namreč njenega vzvodnega dela.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

tek in do ponedeljka je že tako oslabel, da so v skrbah za njegovo življenje, ter je možno, da bo angleški podkralj posredoval. To je že Gandhijeva šesta protestna gladovna stavka.

TUJERODCI IZGUBILI WPA DELO

Chicago, Ill. — Z WPA rednih del se je zadnje dni odslovio v Illinoisu nekaj manj kakor 5000 tujezcev, kajti je objavil WPA administrator. Po novem federalnem zakonu se namreč nedržavljanov ne sme več zaposlovati na WPA.

PO KAT. SVETU

Toulon, Francija. — Smrtna obsodba z ustrelitvijo se je v ponedeljek zjutraj izvršila tukaj nad nekim morariškim častnikom, namreč 25 letnim E. M. Aubertom, kateri je priznal, da je prodal tajne mornariške dokumente neki tujezemski velesili.

Moskva, Rusija. — Neki list v Leningradu poroča, da so bile aretirane tri osebe, o katerih se je sumilo, da so fašistični špijoni, ki so skušali priti v Rusijo kot begunci.

Jeruzalem, Palestina. — Angleške čete so se v nedeljo spopadle blizu mesta Acre s skupino oboroženih upornikov in v boju, ki je sledil, je bil pet upornikov ubitih.

ZA PASIJONSKIE IGRE SE PRIPRAVLJAJO

Oberammergau, Nemčija. — Tukajšnja vas, ki leži na Bavarskem, je svetovno znana po svojih pasijonskih igrah, katere prireja od časa do časa. Po premoru šestih let se bodo za igre vršile zopet prihodnje leto in prebivalci so že zdaj pripravljajo na nje.

—

—

—

Mount Vernon, Ia. — Pet let stari sinček družine Earl Simpson je dobil zadnjo nedeljo 50. transfuzijo krvi. Temu mu je bilo vbrizgane tuge krvi že nad pet galonov. Deček trpi na neki bolezni imenovani "nephrosis".

—

—

—

GLEDAT ŠLA SAMO SEBE

Mala filmska "zvezda", Shirley Temple, ko je nedavno šla s svojimi starši, Mr. in Mrs. George Temple, v gledališče, da vidi neki film, v katerem je ona sama igrala. Shirley je zdaj starja 10 let.

ZA ZDRAŽENJE DRŽAV

Federativni sistem držav bo edini mogel Evropi prinesi stalno mir, je dejal dr. Beneš.

Chicago, Ill. — Pri javnem predavanju, ki ga je imel zadnjo nedeljo po radio s čiljsko univerzo, kjer je zdaj nastavljen kot profesor, je tivši čehoslovaški predsednik, dr. Beneš, izrazil nasvet Evropi, naj deluje na to, da čim prej doseže cilj, ki ji bo edini privedel stalno mir, namreč, da se njene države združijo na federalni podlagi.

Glede sedanja borbe med demokratičnimi in totalitarnimi državami je Beneš izrazil mnenje, da bo še nekaj časa trajala, toda končna zmaga bo na strani demokracije. Največje nevarnost, je dejal, tivši Evropi točasno blazno oboroževanje. Ako se to ne bo v doglednem času nehalo, potem se bo končalo z vojno, ali pa z bankrotom, kateremu hudo sledile revolucije.

O "pomirjevanju" od ene same strani — in pri tem je imel brezvonomo Chamberlaina v mislih — je predavatelj dejal, da ne bo nikoli privedel do trajne poravnave problemov, marveč, največ, kar bo doseglo, bo samo začasna ukinitev oboroževanja.

—

—

—

PET GALONOV TUJE KRVI DOBIL

Mount Vernon, Ia. — Pet let stari sinček družine Earl Simpson je dobil zadnjo nedeljo 50. transfuzijo krvi. Temu mu je bilo vbrizgane tuge krvi že nad pet galonov. Deček trpi na neki bolezni imenovani "nephrosis".

—

—

—

—

Za Velikonoč

se vsakdo spomni svojih domačih, s kakim darom za piruh. — Mi pošiljamo denarne pošiljatve v starci kraj točno in zanesljivo. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti brez kakega odbitka.

VČERAJ SO BILE NAŠE CENE:

Za \$ 2.45.....	100 Din	Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 4.75.....	200 Din	Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 7.00.....	300 Din	Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 11.00.....	500 Din	Za \$ 57.00.....	1000 lir
Za \$ 21.50.....	1000 Din	Za \$ 112.50.....	2000 lir
Za \$ 42.50.....	2000 Din	Za \$ 167.00.....	3000 lir

Za pošiljatve v ameriških dolarjih je poslati:
Za \$ 5.00.....\$ 5.75; za \$ 10.00.....\$ 10.85; za \$ 15.00.....\$ 16.00
in za \$ 25.....\$ 26.25

Vse pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICHE

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nekaj, pone-
deljek in dnevno po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	6.00
Za celo leto	6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c
Subscription:	3c
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	6.00
For one year	6.00
For half year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Svoboda - pogoj prijateljstva med narodi

Buri, nasledniki holandskih naselnikov v Južni Afriki, so tudi Slovencem znani. Celo zelo priljubljeni so postali v časih svoje triletne vojne zoper Angleže v letih 1898—1902. Bojevali so se pač za svobodo, majhen narod kakega dobrega pol milijona duš, bojevali celo nekaj časa z uspehom, pa tudi pozneje, ko je spričo angleške premoči bil njihov poraz že gotov, še zmeraj z veliko vztrajnostjo in srditostjo. Ni čuda, da so si s tem bojem pridobili sočustovanje mnogih svobodoljubnih slovenskih ljudi. Celo v slovenščino je prišla beseda bur (boer = kmet), in sicer kot oznamenilo za nadomestne rezerviste nekdajnega kranjskega pešpolka. Da smo prav Slovenci bili tako vneti za Bure, ni čuda. Kajti pokazali so, kaj premore tudi majhen narod, če je trden in odločen in če se zaveda svoje samostojne narodne biti. Tako so celo pomagali marsikateremu Slovencu, da je odvrgel tisto manjvrednostno zavest, ki so mu jo vcepljali tuji gospodje in domaći hlapci, in ki nas je delala poslušne podložnike zdaj tega, zdaj onega gospodarja ...

Povedali smo, da so Buri potomci holandskih naselnikov. Vendar govorijo danes popolnoma svoj, samostojen jezik, ki ga imenujejo sami "afrikaans". Holandščina je sicer nedvomno osnova tega jezika. Toda v teku dobe je privzela ta "afrikanščina" mnogo novih besed, deloma iz francoščine — med prvimi naselnički je bilo tudi precej hugenotov — deloma iz angleščine, deloma tudi iz jezikov afriških domačinov. Razen tega se je tudi zaradi krajevne razdalje in političnih meja razvijala precej samostojno. Ko so namreč zasedli Angleži leta 1815. Kapsko kolonijo, so bili Buri — tedaj jih je bilo šele 27.000 — docela odrezani od svoje matice, ki se niti ni dosti brigala zanje, in razvijali so se popolnoma samostojno do precej številnega malega naroda, ki šteje danes okoli milijona duš.

Z Angleži so imeli Buri nemalo sporov in bojev. Največ zaradi imperialistične politike prvih. Zadnji in najhujši je bil v tako imenovani burski vojni. To vojno so Buri sicer zgubili. Toda Angleži niso narod, ki bi se ne bil iz zgodovine ničesar naučil. Zaradi svojega tesnosrečnega gospodarskega centralizma so zgubili pred poldružim stoletjem bogate Združene države v Ameriki. Poslej se jim kaj takega ni več zgodilo, čeprav je Velika Britanija danes precej večja, kakor je bila kedaj prej. Kajti zmeraj so radi tudi podjavljanim narodom čim večjo svobodo. Tudi Burom. Buri so se mogli razvijati popolnoma svobodno, gojiti svoj jezik in svojo narodno omiko — narod nekako milijon ljudi! Danes imajo eno popolno vsečilišče, a razen tega sta še dve pretežno burski. In tako se je zgodilo, da so šli trinajst let po svojem porazu Buri popolnoma prostovoljno v vojno za Angleže in zoper Nemce. In še lani je izjavil burski general Smuts, ki se je svoje dni bil zoper Angleže, a je danes člen vlade velikobritanskega južnofriškega dominiona, da bodo Buri zmeraj stali ob zvezni Veliki Britaniji.

Poleg Burov je v Južni Afriki tudi mnogo angleških naselnikov. Po zakonu sta angleščina in afrikanščina enakopravni. Ker se ta zakon dejansko izvaja in spoštuje, zato tudi ni jezikovnih sporov. Vendar pa Buri zato niso postali narodno brezbržni, kar bi kdo pričakoval, zlasti spričo precejske sorodnosti obeh jezikov. V tem pogledu je značilen tale dogodek.

16. lanskega decembra so slavili Buri stoletnico svoje velike zmage nad kafrskim kraljem Dingaanom. K svečanostim je prišel tudi zastopnik južnofriških Angležev. Pozdravil je Bure v angleščini. Pa ni mogel govoriti, tolikšen hrup je nastal. Pri tako domači, zaupni svečanosti svojega naroda in svojih vzorov pač niso hoteli Buri slišati drugega jezika na svoji zemlji.

A tole je še bolj značilno. Zastopnik Angležev je bil omikan in olikan človek, gentleman v vsakem pogledu. Nadaljeval je svoj govor v afrikanščini. Sedaj pa spet ni hotelo biti burnega pozdravljanja Eurov kraj.

In zastopniki obeh narodov so se ločili v popolnem soglasju, v medsebojnem spoštovanju, tistem spoštovanju, ki je osnova pravičnosti in izhaja iz pravice, tistem spoštovanju, ki ga ne more biti brez popolne enakopravnosti med svobodnjimi ljudmi.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half year 3.00
For three months 1.75
Single copy 3c

ŽELI DA ZMAGA COLO-RADO

Denver, Colo.

Že je minil en mesec, od kar se je pričela kampanja za katoliški dnevnik Amerikanski Slovenec. Žalibog, pri nas v Denverju še nismo ničesar storili za list. Krive so temu pač najbolj delavskie razmere in pa huda letošnja zima, zato ni novih naročnikov. Je toliko potreb v letošnji izredno hudi zimi, da jih komaj naštejemo. Vendar bi pa prosil rojake, da bi se naročili na Amer. Slovenec vsi oni, ki ga še nimajo, kajti list je v resnici lep, ki prinaša novice in vesti z vsega sveta in lepe dopise iz vseh slovenskih naselbin, poleg tega pa še lepe in zanimive povesti, zato je vreden vsega priporočila; vreden je več, kakor se zanj plača pri naročnini. Ako ga torej kateri želi naročiti, naj to storí v sedanji kampanji in če noče sam poslati naročnine na upravo lista, naj jo izroči meni, bom pa jaz postal, kar bom rad storil. Dalje prosim vse one, katerim je potekla naročnina, da jo ponovno plačajo, zarači česar se bom kmalu oglasil pri njih. S tem bi tudi pomagali do zmage naši coloradski zastopnici in kandidatnji v letošnji kampanji Mrs. J. Meglen v Pueblo, aka oddamo največje svoje glasove. Upam in zelim, da bi dobra Mrs. Meglen zares zmagača v tej kampanji in odnesla prvo nagrado. Torej rojaki v Denverju in okolici, moja prošnja do vas je ta, da ako sami pošljete naročnino za list Amer. Slovenec v Chicago, da poklonite glasove Mrs. Meglen. Prisaki kampanji Amer. Slovenca zmagajo kampanjski kandidati tam na vzhodu, zato bi enkrat ne dobil zmage tudi zapad, to je naša zastopnica v Pueblo, Colorado. — Pozdravljeni rojaki in naročniki širom Amerike, zlasti rojaki v Denverju in okolici.

George Pavlakovich

ČESTITKA NA ČLANEK

Cleveland, O.

Odkritoščeno in sočutno čestitam uredništvu A. S. na članek "BREZ NASLOVA" v 39 številki od torka 28. februarja glede besede "Demokracije", pod katero se skrivajo tako zvani "naprednjaki" kateri pod to besedo izkorisčajo ameriško svobodo in delujejo za ruski komunizem na vse moči in načine kar morejo in znajdejo.

Kaj so že vse počeli in pisali glede španske demokracije, se mora že samemu peklensčeku gnusiti, vsi pa vemo, da se je šlo v Španiji za to da se vpelje komunizem po vzoru in modelu Rusije. Kaj vse se danes odkriva iz zlodjetev, ki so se po teh njihovih demokracijah dogajale v

Španiji. Bog nas varuj take demokracije in takih vladarjev! S kakšno hinavščino pa naprej in naprej pišejo in majejo v napredne časopise, da bi ljudem natrosili peska v oči, da bi res ne mogli videti v Španiji drugega, kakor samo sladko demokracijo. Nenam, če so ti ljudje tako naivni, da misijo, da jim bo verjel cel svet, ali pa misijo, da smo mi tako nevedni, da bomo tisto verjeli, kar oni v propagandi, za katero morajo biti gotovo dobro plačeni, da tako proti zdravemu razumu in proti vsaki pameti pišejo o demokraciji, katere nikjer niti Hinavščina je, zagovarjati demokracijo kjer demokracije niti! Še večja hinavščina je pa ta, ko se dela na račun demokracije za suženjstvo komunizma, ki je uničil slovensko Rusijo. Ha, ha, to so ti prefigani odpadniki, demokracija, to je trnek, na katerega misijo loviti rube, da bi v kalnem ribarili za boljševiško Rusijo.

Anton Grdina

KAKO JE MED ROJAKI V NEW DULUTHU

New Duluth, Minn.

Iz raznih naselbin po Ameriki vidim in berem dopise v Amerikanskem Slovencu, sajmo iz naše naselbine se nihče ne oglasi, pa sem se jaz namenila malo poročati, da ne bodo ljudje drugod misili, da smo v severni Minnesoti že vsi pomrzali, kar bi se kaj lahko dogodilo, kajti imeli smo tu kaj velike snežene zamete 18. in 19. februarja. Vsi hodniki so bili zameteni s snegom, da v nedelji niti k maši nismo mogli zaradi obilice snega. Mr. Tom Subic je napravil skozi sneg tunel, da je mogel do hiše. Že 25 let smo tukaj, pa samo leta 1922 je bilo toliko snega tukaj kot smo ga imeli menjene dni.

Delavske razmere so pri nas take: Družinski očetje po večini delajo po pet dni v tednu in sicer v tukajšnji jeklarni. Cementarna začne z delom, kot se govoriti, 1. marca. Počivala je od prvega decembra in tako bodo delavci, po tri mesečen počitku zoper prijeli za delo, ki bo trajalo kakih osem mesecev do zopetnih počitnic. V jeklarni delajo po večini starejši možje, nekateri pa tudi na reliefu. Kar je pa mladine, le tu pa tam kateri napravi po kakih na mesec, da zaslubi par dolarjev. Tako morajo starši za nje skrbeti.

Nekaj bolnikov imamo tudi in sicer: Mrs. Frank Kerže, Mrs. Anžik in Mrs. Sentich, katere se zdravijo pod zdravniškim nadzorstvom na svojih domovih. Želimo jim skorajšnjega trdnega zdravja.

Zelo se mi dopadejo v Amer. Slovenec dopisi, katere

MARČEVA ŠTEVILKA 'NOVEGA SVETA'

Koncem tega tedna izide marčeva številka mesečnika "Novega Sveta" s sledenčo vsebino:

"PIJ XI." (uvodni članek); "PREGLED" (raznih dogodkov); "OKULTIZEM, MEDIJUMIZEM IN SPIRITIZEM" (Jos. Šimenc); P.: "WALL STREET" (članek); Ivan Zorman: "VERA, UPANJE IN LJUBEZEN" (pesem); M. Javornik: "PALESTINA"; J. M. Trunk: TIHE URE: "ČIGAVA VOLJA?" (razmišljanje); J. M. T.: IZ NARAVE" (rastlino); "SLOVENSKI PIJONIR," (opisovanje Joljeti); P. Evstahij: "NA GRČKU CERKEV" (pesem); "DOM IN ZDRAVJE", Dr. R. P. Zalefet: "RAZVOJ RAKA NA PRSIH", Dr. J. W. Mally: "ZOBOZDRAVSTVO"; ZA SMEH IN ZABAVO; J. J.: "TA BO ŠE IZVOLJEN!" (črtica); "SE-STAVINE MORSKE VODE";

"ALI JE ŽIVLJENJE NA ZVEZDAH?"; T. Brdar: "VELIKA LJUBEZEN" (roman).

Marčeva številka "Novega Sveta" vsebuje zelo informativno in poučno čtivo. Zelo zanimiv članek je prispeval naš novi sočudnik "P.", pod naslovom "Wall Street", pod katerim bo skušal všeč članek prikazati ustroj in poslovanje gospodarskega in denarnega sistema v Ameriki. Vsak, ki že teh člankov ne bo bral, bo veliko zamudil. Vsaka številka "Novega Sveta" je zanimiva in vsak, ki jo ne čita, nekač važnega in poučnega zamudi. Naročite si mesecnik "Novi Svet", da bote čitali vsako številko. Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in ostalo inozemstvo \$3.00. Naročino sprejema Uprava "NOVEGA SVETA", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Uslišali so ga

Milwaukee, Wis. — Rojak John Kapushar, ki je po poklicu mornar na jezerskih parnikih, ni vedel kam bi se dejal, dokler se ne je otvoril prometna sezona na jezeru in z njim prilika do novega zaslužka. Nekega dne se ga je precej navlek in tak je prišel pred ognjegasco postajo, kjer je zahteval, da ga sprejmejo na toplo, kar mu pa niso ugodili. On pa, ne boli len, se je redaleč od tam obesil na alarmni aparat in kmalu je bil okoli njega vse polno gasilcev, pa tudi policija, ki je Johna prijela. Pred sodnikom je potem povedal svojo željo, da bi bil rad za nekaj tednov, da bo laglje počakal konca zime, ko bo zopet prišel za delo na jezerskih parnikih.

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Pred kratkim je tukaj preminil mnogi poznani rojak John Rossa, v starosti 52 let, ki je stanoval na East 156. St. Doma je bil iz Št. Vida pri Vipavi v zasedenem ozemlju in je prišel v Ameriko pred 29. leti. Zapušča ženo Angelo, rojeno Baje, tri sinove in eno hčer ter brata. V starci domovini pa mater in brata.

Operacija

Imperial, Pa. — V Mercy bolnišnici v Pittsburghu je bil nedavno operiran rojak Frank Augustin. Prijatelji mu žele skorajšnjega okrevanja.

Koncert

So. Chicago, Ill. — Tukaj je cerkveno pevsko društvo Zarja bo priredilo na belo nedeljo 16. aprila prav zanimiv koncert, pri katerem bo sodelovalo tudi več drugih pevskih društev.

Nesreča pri delu

McIntyre, Pa. — Pri delu v jami je bil močno pobit Tom Piščevič. Dobil je na glavi takoj veliko rano da mu je moral zdravnik napraviti šest štitov.

Žalostna vest iz domovine

Chicago, Ill. — Mežnarjeva družina je prejela žalostno vest iz domovine, da je v bolnišnici v Brežicah ob Savu umrl njihov oče in soprog g. Miha Meznarič, večletni bivši Amerikanec, ki je bival v La Salle, Ill. Umrl je v starosti 71 let. Žaluoči soproti, sinonim in hčeram naše globoko sožalje, pokojniku pa R. I. P.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure do poldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

<b

Western Slavonic Association

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

BOARD OF EXECUTIVE

President: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 1st Vice-Pres. and Supervisor of Juvenile Department:
 George J. Miroslavich, 3724 Williams Street, Denver, Colo.
 2nd Vice-Pres.: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Secretary: Anthony Jersin, 4285 Washington Street, Denver, Colo.
 Treasurer: Michael P. Horvat, 4471 Penn Str., Denver, Colo.
 Medical Examiner: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Chairman: Matt J. Kochavar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2nd Trustee: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3rd Trustee: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Chairman: Franch Glach, 1096 East 77th St., Cleveland, Ohio.
 2nd Juror: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3rd Juror: Peter B. Goleash, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4th Juror: Joseph Skrabeck, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5th Juror: Frank M. Tomšič, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All official correspondence and all remittances for assessments etc. must be addressed to the Office of Supreme Secretary. All complaints should be addressed to the Office of Chairman of Judiciary Department. All applications for admittance into adult and juvenile department, or for changes of insurance, and all orders for sick benefits, must be sent to the Office of Supreme Medical Examiner.

W. S. A. invites all Jugoslavs, and also other nationalities who understand the English Language to become members. Any person, who wishes to become a member of the Western Slavonic Association, should call on the Secretary of the nearest local lodge of W.S.A. Eight persons are required for organizing a lodge of W.S.A. For all further information in regard of organizing a new lodge or joining W. S. A. write to the Office of Supreme Secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

ANNUAL STATEMENT FOR THE YEAR 1938 OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Balance from Previous Year \$266,569.66

II—INCOME

All other payments or premiums received from members 55,719.75
 Change of Certificates 24.00

Total and net amount received from members 55,743.75
 Gross interest on bonds \$11,049.66, less \$385.90 accrued interest on bonds acquired during the year, per Schedule D 11,263.74

Gross interest on liens and loans on certificates of members 533.44
 Gross interest on deposits in trust companies and banks, per Schedule N 115.29

Sale of lodge supplies 94.15
 Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz: (b) Bonds per Schedule D 3,402.50

Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz: (b) Bonds per Schedule D 3,195.00

Total Income for Year 74,347.87

Grand Total, amounts carried forward 340,917.53

III—DISBURSEMENTS

Death claims 12,375.62
 Benevolent fund 7.16
 Sick and accident claims 20,579.90

Total benefits paid 32,962.68
 Commissions and fees to organizers 1,038.00

Medical Examiners' Inspection of risks 165.00
 Salaries of officers and trustees and committees 3,138.28

Social security tax 49.66
 Traveling and other expenses of officers and trustees 265.51

Insurance Department fees and expenses 174.00
 Rent 180.00

General office maintenance and expense 73.30
 Advertising, printing and stationery 286.15

Postage, express, telegraph and telephone 140.99
 Lodge supplies 272.63

Official publication 1,608.26
 Other legal expenses 392.62

Furniture and fixtures 13.25
 Taxes on furniture and fixtures 10.01

Surety bonds, Actuary and Vault 186.00
 Colo.-Wyo. & Ill. Fraternal Congress, 1938 dues 15.00

Reserves refunded to transferred juveniles 451.05
 Refunded to juvenile branches 198.00

Exchange charges on coupons 51.69
 Gross loss on sale or maturity of ledger assets, viz: (b) Bonds per Schedule B 4,450.00

Gross decrease by adjustment in book value of ledger assets, viz: (b) Bonds per Schedule D 659.54

Total disbursements 47,281.62

Balance 293,635.91

IV—LEDGER ASSETS

Mortgage Loans on Real Estate, per Schedule B, other than first liens 3,952.62

Liens, loans or other credits on certificates of members 9,262.15

Book value of Bonds 263,353.30

Deposits in trust companies and banks not on interest, per Schedule N 13,176.80

Deposits in trust companies and banks on interest, per Schedule N 3,891.04

Total Ledger Assets as per Balance, Column 7, Page 3 293,635.91

NON-LEDGER ASSETS

Interest accrued on bonds not in default, per Schedule D 2,246.55

Payments actually collected by Subordinate Lodges not yet turned over to Supreme Lodge 23.52

Furniture and fixtures 456.00

Gross Assets 296,361.98

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Book value of Bonds over Amortized value, per Schedule D 23,449.87

Mortgage not Secured by First Lien 3,952.62

Furniture and fixtures 456.00

Total not admitted assets 27,858.49

Total Admitted Assets 268,503.49

V—LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Death claims due and unpaid 2,278.20

Sick and Accident claims incurred in current year but not reported 1,346.50

Total claims 3,624.70

Salaries due and accrued 65.00

Estimated amount due and accrued for taxes 9.85

Advance payments or premiums 11.05

Total unpaid claims and other current liabilities 3,710.60

Reserves, See Valuation Exhibit 192,072.59

Total Liabilities 195,783.19

Unassigned Funds 72,720.30

Total to Balance With Admitted Assets 268,503.49

VII—EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Total Business Of The Year Number	Business in Illinois During Year Number	Amount
1. Benefit Certificates in Force Dec. 31, 1937	3786	391	\$1,901,966. \$148,782
2. Benefit Certificates written during the year	1023	240	331,988. 71,690
3. Benefit Certificates renewed in 1938	13	None	6,248. 35,952
4. Benefit Certificates increased in 1938			4,174. 2,276,154
5. Totals	4822	631	224,646
6. Terminated and decreased during the year	341	72	151,738. 30,292
7. Total Benefit Certificates in Force 12-31-38	4481	559	2,124,416. 194,354
8. Benefit Certificates terminated by death reported during the year	21	None	12,380. 139,358
9. Benefit Certificates terminated by lapse reported during the year	320	72	139,358. 30,292
10. Received during the year from members in Illinois			3,554.14

VIII—EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	Total Claims Number	Illinois Claims Number	Amount
15. Claims unpaid Dec. 31, 1937	9	1	\$3,938.50. \$850.00
16. Claims reported during the year	21	None	12,380.00. 12,380.00
17. Totals	30	1	16,318.50. 850.00
18. Claims paid during the year	22	1	12,375.62. 850.00
19. Balance	8	None	3,942.88. 3,942.88
20. Saved by scaling down claims during the year			1,664.68. 1,664.68
22. Claims unpaid Dec. 31, 1938	8	None	2,278.20. 2,278.20
34. Claims reported during the year	712	17	20,579.90. 477.00
35. Totals	712	17	20,579.90. 477.00
36. Claims paid during the year	712	17	20,579.90. 477.00
37. Claims unpaid Dec. 31, 1938			None. None

State of Colorado } SS.
County of Denver }

Leo Jurjovec, President, Anthony Jersin, Secretary, Michael P. Horvat, Treasurer of the Western Slavonic Association, being truly sworn, each for himself, deposes and says that they are the above described officers of the said Association, free and clear from any liens or claims thereon, except as above stated, and that the foregoing statement, with the schedules and explanations herein contained, annexed or referred to, are a full and correct exhibit of all the assets, liabilities, income and disbursements, and of the condition and affairs of the said Association, on this said thirty-first day of December last, and for the year ended on that day, according to the best of their information, knowledge and belief, respectively.

(Signed) RALPH B. DERGANCE, Notary Public.
 LEO JURJOVEC, President
 ANTHONY JERSIN, Secretary
 MICHAEL P. HORVAT, Treasurer.

RESOLUTION

Pursuant to the authority vested in the Supreme Board by the provisions of section 54 of the By-Laws of the Western Slavonic Association, be it hereby enacted that the sections hereinafter designated by the same numbers as said sections are designated in the By-Laws be amended to read as follows, to-wit:

Section 5. A "member in good standing" shall mean a member who has complied with the provisions of these By-Laws and who has paid all dues and assessments on or before the last day of the month in which the same are due and payable.

Section 118. All premiums, assessments and dues shall be due and payable on the first day of each and every calendar month, without notice. A grace period of the calendar month on the first day of which such payment is due and payable shall be allowed for the payment thereof.

Section 119. Members failing to pay the monthly premium, assessments and dues, regular and special, by midnight of the last day of the calendar month in which the same were due and payable on the first day thereof suspend themselves ipso facto and shall automatically stand suspended.

Without any affirmative act on the part of the subordinate lodge or the Association the suspension shall automatically become effective on the expiration of the grace period aforementioned and continue thereafter for the following calendar month during which time such member shall lose and forfeit his membership and thereafter the same shall be null and void.

A person who becomes sick or disabled during a period of suspension shall make such a fact known to the Association.

Section 120. Any suspended member failing to pay all of his assessments and arrears during the month following his suspension shall automatically extend his suspension for a further period of one calendar month, during which time such member and his heirs and beneficiaries named in his certificate of membership shall lose and forfeit all rights to any and all benefits, whatsoever, except nonforfeitable values, if any there be under his certificate of membership.

Constitution or By-Laws for any sickness, disability, operation or death which originate or occur during such a period of suspension. During such period last mentioned such member shall be a passive member and shall not be entitled to any rights or privileges except the right of reinstatement as hereinafter provided.

Section 121. Any suspended member failing to pay all of his assessments and arrears during the second calendar month following his suspension shall ipso facto cease to be a member and shall lose and forfeit his right of reinstatement and shall thereafter have the right only to the nonforfeitable values of his certificate. Such person shall thereafter have the same status as though he had joined the organization. Now I have to go about my rounds getting new members for our 1939 Campaign. I'll drop around some time later on. Good-bye, and thanks for your cooperation.

The amateur has just finished his impersonation. Boy! Just listen to that applause. The amateur has now made his exit. Wait a minute! They're calling for an encore. Believe it or not, the amateur was swept off his feet by people who wanted their children to join. Keep up the good work, it's swell. Well, Mr. Amateur, you got yourself in to the mess now get busy and get yourself out of it.

Well, I'm afraid that's about all I have for you this month, but I'll be back next month with another CHICAGO HEADLINE.

This is your "Headline Hunter" digging up another exciting theory for next month.

Until then. Here's hoping you hunt up some new members for next month.

Section 122. Any such member may reinstate himself at any time up to and including the last day of the

society and shall be reinstated only if he has fully recovered from such sickness or disability and after medical examination.

Section 125. Any person who obtains any benefits from the Association by fraud or who secures admission into the Association by any false warranty or misrepresentation made with actual intent to deceive or which materially affects the acceptance of the risk and the hazard assumed by any person who testifies falsely at any hearing before a lodge trial board or the Supreme Judiciary Committee or any member resorting to suit against the Association before exhausting all means within the Association for the adjustment of claims, shall upon conviction, be subject to suspension for a period not exceeding ninety days or may be expelled from the Association as the Judiciary Tribunal of the Association may decree providing that a penalty of expulsion must be approved by

